

ABSTRACT

The archaeological heritage of Belgrade

S. Arsenijević

The City Museum of Belgrade has celebrated the 40th anniversary of its post-war activities with exhibition »The Archaeological Heritage of Belgrade«. Although the museum owns over 100,000 objects from all periods of the city's history, the display was difficult to organize and, due to the lack of space, it had to be limited to a small number of the most representative exhibits. Therefore, only the most characteristic examples of the various cultures, periods or finds were selected. The material was classified according to its chronological and areal associations. The order in which the exhibits were displayed, consistently followed the millennial development on the territory of Belgrade.

Varšava na medaljama od XVIII do XX veka

Izložba iz fundusa Istorijškog muzeja Varšave u Beogradu

Nikola Crnobrnja

Muzej grada Beograda,
Beograd

Istorijški muzej Varšave gostovao je u Beogradu — od 12. juna do 12. jula 1986. godine — sa izložbom **Varšava na medaljama XVIII-XX veka**, priređena u Konaku kneginje Ljubice u Sali pod svodovima, za sada još uvek jedinom izložbenom prostoru kojim raspolaže Muzej grada Beograda. Autor izložbe i kataloga je Malgožata Dubrovska, kustos Istorijškog muzeja Varšave. Izložbu je otvorio prof. dr Januš Durko, direktor Istorijškog muzeja Varšave.

U proteklih dvanaest godina saradnje Istorijškog muzeja Varšave i Muzeja grada Beograda — dveju po karakteru i ciljevima srodnih ustanova — Beograd je na osnovu kulturno-istorijske građe (gravire, grafika, slike, fotografija) stekao nova saznanja o glavnom gradu Narodne Republike Poljske. Na uzvratnim izložbama u Varšavi, Muzej grada Beograda približio je Beograd Varšavljanima. Pored razmene tematskih izložbi, ovu saradnju prati i razmena stručnjaka i stručne literature.

Poljska je zemlja duge i bogate medaljerske tradicije, koja, pre svega, predstavlja kontinuitet obe-

ležavanja značajnih događaja i ličnosti u mediju praćenom solidnim likovnim rešenjima i zanatskim savršenstvom. I danas, ne bez razloga, poljsko medaljarstvo smatra se vodećim u Evropi.

Na izložbi je bilo izloženo 160 medalja u vremenskom rasponu od osamdesetih godina XVIII veka (nagrada medalja Stanislava Augusta medaljera Jana Filipa Holchaojsera) do osamdesetih godina našeg veka. Uglavnom medalje potiču iz zbirke Istorijškog muzeja Varšave uz nekoliko primeraka pozajmljenih iz privatnih kolekcija i Narodnog muzeja iz Varšave. Tematski, medalje su vezane uz prestonicu Poljske i posvećene su raznim institucijama i varšavskim društvima, kao i ličnostima aktivnim u političkom, naučnom i kulturno-umetničkom životu. Takođe mnogobrojnim medaljama obeleženi su politički, društveni i kulturni događaji grada Varšave. Izložbu prati kolekcija od 36 grafika, crteža i akvarela, koja tematski odgovara sadržini medalja kao i katalog sa istorijskim komentarom i pregledom medaljerstva u Varšavi i šire u Poljskoj (izdanje Muzeja grada Beograda, Katalog gostovanja VI). U informativnom delu kataloga zapisane su date su enciklopedijske napomene o predstavljanim ličnostima i događajima kao i okolnosti u kojima su medalje izdavane.

Postavkom, odnosno grupisanjem izloženog materijala, posetilac je

bio u prilici da sagleda jedno dugo razdoblje istorije Varšave, pre svega zahvaljujući autoru izložbe M. Dubrovskoj, koja je, uvažavajući dokumentarnu vrednost medaljerskog medija, razvrstala medalje u pet istorijskih razdoblja (Varšava za vreme vladavine poslednjeg kralja Stanislava Augusta Ponjatovskog 1764—1795; period nacionalnog ropstva 1795—1918; period II republike 1918—1939; period II svetskog rata i posleratni period od 1945. do osamdesetih godina našeg veka). Odgovornim izborom u konceptu istorijskog pristupa predstavama i porukama izloženih medalja, M. Dubrovska je ostvarila još jedan kvalitet: uvid u razvoj medaljerstva u Poljskoj.

ABSTRACT

Warsaw on medals from 18th to 20th century

N. Crnobrnja

The Historical Museum of Warsaw has organized an exhibition of medals in the City Museum of Belgrade. The medals are related to the city of Warsaw and dedicated to various institutions, societies and important figures of its political, scientific and cultural life. The exhibition is accompanied by a collection of prints, drawings, and water colours, whose theme complements the one of the medals. The catalogue of the exhibition provides a historical overview of medal engraving in Warsaw.

Detalj s izložbe **Varšava na medaljama XVIII-XX veka** u izložbenim prostorima Konaka kneginje Milice u Beogradu

